

A Nemzeti Orvosbiológiai Alapítvány 20. alkalommal rendezte meg a Nobel-díjasok és tehetséges diákok találkoztóját Szegeden

A **Nemzeti Orvosbiológiai Alapítvány** évente két alkalommal rendezi meg a *Nobel-díjasok és Tehetséges Diákok Találkoztóját*. A programsorozat fő célja olyan inspiráló környezet megteremtése, amelynek köszönhetően a tehetséges fiatalok érdeklődése minél korábbi életszakaszban az orvosi és a természettudományos területek felé irányul.

Az Alapítvány legfőbb célja az orvosbiológiai kutatások iránt érdeklődő tehetséges fiatalok felkarolása már középiskolás kortól, tudományos munkájuk támogatása, a tudós életpálya modell vonzóvá tétele, hosszabb távon az ifjú kiválóságok Magyarországon tartása. Ennek érdekében az Alapítvány kuratóriuma megálmodta és létre hozta a **Szegedi Tudós Akadémia tehetséggondozó programot**, egy új típusú iskolarendszert, amely különböző szinteken, jól felépített rendszerben vezet végig az ifjú tehetségeket 20 éven át, hogy nemzetközi szinten egyedülálló tudományos tapasztalattal, akár már 36 éves korukra nemzetközileg elismert tudós, kutató válhasson belőlük. A tudós/kutatónévelésben nemzetközi szinten elismert hazai és külföldi mentorok vesznek részt, köztük többen Nobel-díjasok.

A program az elmúlt évek eredményei alapján elérkezett oda, hogy **2021 őszén**, Magyarország Kormányának támogatásával, minden humán élettudományi felsőoktatással rendelkező város bevonásával országos, **Nemzeti Tudósképző Akadémia** programmá bővüljön. Az átalakulásnak köszönhetően mind a Középiskolai, mind az Egyetemi Képzési Program jelentős bővülésen ment keresztül az elmúlt évben.

A **középiskolás Szent-Györgyi Diákok képzése** jelenleg 20 **Területi Képzési Központ**ban zajlik, összesen 25 **Szent-Györgyi Vezető tanár** bevonásával. Az **Országos Képzési Központok** száma is nőtt, jelenleg Debrecenben, Gödöllőn, Hódmezővásárhelyen, Pécsen, Szegeden és Szombathelyen található olyan, az Alapítvány támogatásával felszerelt korszerű, modern laboratóriumok, amelyek biztosítják a rendszeresen oda látogató diákok természettudományos képzését.

Az **Egyetemi Képzési Program** országos bővülésének köszönhetően az egyetemista hallgatók már nem csak Szegeden, hanem Budapesten, Debrecenben és Pécsen is bekapcsolódhatnak az Akadémia Egyetemi Képzési Programjába. Jelenleg összesen **94 Szent-Györgyi Hallgató** folytat kutatómunkát az **NTA 6 Tudományos Műhelyben**.

A Nemzeti Tudósképző Akadémia programjának jövőbeni haszna felbecsülhetetlen. Olyan új iskolatípust, kommunikációs csatornákat indíthat el, melyre Klebelsberg Kunó óta nem volt példa a magyar oktatás történetében.

NEMZETI TUDÓSKÉPZŐ AKADÉMIA

A 2023. március 26-28. között megrendezésre került tudományos konferencián 43 középiskola közel 250 diákja vett részt. A Nemzeti Tudósképző Akadémia egyetemi képzési helyszíneiről (Budapestről, Debrecenből, Pécsről és Szegedről) mintegy **140** élettudományok iránt elkötelezett **egyetemista** (többnyire gyógyszerész, biológus és orvostanhallgató), és a kutatói életpálya megvalósításában őket támogató **mentoraik, junior mentoraik** vettek részt a találkozón.

A konferencia összesen mintegy 500 fő részvételével zajlott.

A három napos konferencia **kiemelt vendége és előadója Bruce Alan Beutler amerikai Nobel-díjas immunológus, genetikus volt**, aki 2011-ben Jules Hoffmann-nal és Ralph Steinmannal megosztva nyerte el a fiziológiai Nobel-díjat „a veleszületett immunrendszer aktivációjában végzett kutatásaiért”. A három tudós immunrendszerrel kapcsolatos kutatásai új utat nyitottak a fertőzések, a rák és a gyulladásos betegségek megelőzésének és terápiájának fejlődésében.

Számos szakmai díján felül Bruce Alan Beutler tagja az Amerikában működő a Nemzeti Tudományos Akadémiának (National Academy of Sciences), az Amerikai Művészeti és Tudományos Akadémiának, a német Leopoldina Tudományos Akadémiának és az Európai Molekuláris Biológiai Szervezetnek. Díszdoktori címet kapott a Münchener Műszaki Egyetemtől és a Norvég Műszaki és Természettudományos Egyetemtől.

Jelenleg a University of Texas Southwestern Medical Center professzora és a Center for the Genetics of Host Defense igazgatója Dallasban, Texasban.

A középiskolások laboratóriumi gyakorlatokon vehettek részt a Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnáziumban, az SZTE Gyakorló Gimnáziumban és a hódmezővásárhelyi Németh László Gimnáziumban.

„A 2023-as év kiváló diákja” elismerést idén **Szalay Tamás, a Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium 12. évfolyamos tanulója** vehette át, és tarthatott angol nyelvű szakmai előadást a résztvevőknek.

2023.03.27-én a Szegedi Nemzeti Színházban tartott Gálaműsoron került sor a **2023. évi „Talentum-díjak” átadására.**

A díjat az Alapítvány 2013-ban alapította. Elnyerésének feltétele, hogy a felfedezés Szegeden végzett kutatáshoz, a Nobel-díjhoz hasonlóan, egyszeri, kimagasló jelentőségű, nemzetközi szinten is elismert felfedezéshez kapcsolódjon.

A szegedi program 2021. évi nemzeti szintre bővülését követően az idén ismét nem csak Szegedről, hanem minden, a Programhoz csatlakozott kutatási tevékenységet folytató intézmény városából: Budapestről, Debrecenből és Pécsről is kiválasztásra került egy-egy díjazott. A nyertesek személyéről a Nemzeti Tudósképző Akadémia szakmai vezetése és az Alapítvány kuratóriuma dönt.

Az idei év díjazottjai:

- **Csanády László** egyetemi tanár, a Semmelweis Egyetem Biokémiai és Molekuláris Biológiai Intézetének igazgatója.

NEMZETI TUDÓSKÉPZŐ AKADÉMIA

A Talentum-díj 2023 jelölésének alapjául szolgáló kutatási eredménye: A testhőszabályozás agyi központjában hőmérőként működő ioncsatorna molekuláris mechanizmusainak vizsgálata, a hőmérsékletfüggő aktivitás biofizikai alapjainak tisztázása.

- **Székvölgyi Lóránt** sejtbiológus, kutató, a Debreceni Egyetemen Lendület Genomszerkezet és Rekombináció kutatócsoport vezetője. Fő kutatási területe az epigenetika, a genom stabilitása, és a kromoszómák térszerkezete.

A Talentum-díj 2023 jelölésének alapjául szolgáló kutatási eredménye: A kromatin szerkezetével kapcsolatos kutatásai során bizonyította a Nodulin homeobox (NDX) fehérje szerepét a transzpozonok csendesítésében és a DNS metilációs rendszer működésében.

- **Kemenesi Gábor** biológus, víruskutató, a Pécsi Tudományegyetem Szentágothai János Kutatóközpontban működő Virologiai Nemzeti Laboratórium kutatási igazgatóhelyettese, valamint a Járvány megelőzési- és vizsgálati kutatócsoport vezetője, 2021-től a Magyar Tudományos Akadémia Fenntartható Fejlődés Elnöki Bizottságának szavazati jogú tagja

A Talentum-díj 2023 jelölésének alapjául szolgáló kutatási eredménye: A fertőző Lloviu vírus izolálása a magyarországi Screiber denevérekből

- **Manczinger Máté** immunológus kutatóorvos, a Szegedi Biológiai Kutatóközpont Rendszerimmunológiai Kutatócsoportjának vezetője.

A Talentum-díj 2023 jelölésének alapjául szolgáló kutatási eredménye: A generalista HLA molekulák vizsgálata a tumorelles immunválaszban

A Nemzeti Orvosbiológiai Alapítvány Nemzeti Tudósképző Akadémia Programja Magyarország Kormányának támogatásával valósul meg.

